Gemeente Beekdaelen
T.a.v. [redacted]
[redacted]
[redacted]

Damstraat 24
3371 AD
Hardinxveld-Giessendam

KVK: 61002046
BTW: NL 08541.59.587.B01
IBAN: NL54 INGB 0008 5654 09

info@beobom.nl
www.beobom.nl
+31 (0)10 820 29 20

Datum 11 april 2024
Betreft Briefrapportage ontplofbare oorlogsresten
Kenmerk BeoBOM BB23-375-BR-01
Projectnaam Priolocatie 1 – Reconstructie [redacted]

Geachte [redacted],

Recentelijk ontvingen wij van u het verzoek advies uit te brengen ten behoeve van het project "Reconstructie [redacted]

U heeft BeoBOM gevraagd na te gaan in hoeverre er ter plaatse van de projectlocatie te [redacted] ontplofbare oorlogsresten (hierna: OO) aangetroffen kunnen worden en daarnaast advies uit te brengen wat betreft eventueel benodigde vervolgstappen.

BeoBOM is momenteel bezig met het opstellen van een gemeentebreed onderzoek conflictperiode, inclusief het opstellen van een bijbehorende bodembelastingkaart. Vooruitlopend op de definitieve oplevering is de vraag gesteld om een aantal prio-locaties te onderzoeken. Deze briefrapportage beschrijft de uitkomsten (in concept), vooruitlopend op de officiële oplevering van het complete onderzoek conform de CS-VROO.

In voorliggende briefrapportage worden de resultaten uit het beschikbare vooronderzoek besproken en beoordeeld, waarna op basis van deze gegevens een passend advies wordt verstrekt.

Doel

Het doel van deze briefrapportage is om:

- te analyseren in hoeverre er ter plaatse van het projectgebied te [redacted] een verhoogd risico bestaat op het aantreffen van OO;
- de opdrachtgever van advies te voorzien wat betreft eventueel benodigde vervolgstappen in het kader van het vraagstuk ontplofbare oorlogsresten.

Begrenzing projectgebied

Het projectgebied is begrensd op basis van de door opdrachtgever aangeleverde informatie. Onderstaande afbeelding toont het projectgebied te [redacted], gepresenteerd op een luchtfoto genomen op 31 augustus 1943.

Figuur 1: *De begrenzing van het projectgebied te* [redacted] *(groen). Bron Luchtfoto: Dotka*

Beschikbare historische informatie

Bij een bombardement op 5 oktober 1942 zijn er in de gehele omgeving van het projectgebied (brand)bommen afgeworpen. Er zijn echter geen schademeldingen direct binnen het projectgebied waargenomen. Circa 500 meter ten zuiden van het projectgebied bevindt zich een retraitehuis. Volgens ooggetuigenverslagen is het gehele terrein van het retraitehuis, samen met de omgeving hiervan, tijdens deze nacht getroffen. Een andere ooggetuige spreekt over brandbommen met dimensies en gewichten die overeenkomen met afwerpmunitie van kalibers 4 lb en 30 lb, dit wordt gestaafd door de *Operation Record Books* van de betrokken *Squadrons*. Het retraitehuis is in 1947 heropgebouwd.

Uit de geraadpleegde literatuur en archiefgegevens is gebleken dat er tijdens de meidagen van 1940 gevechten hebben plaatsgevonden tussen Nederlandse en Duitse troepen ten westen van het projectgebied, in de directe nabijheid. Dit betroffen enkel korte en lichte schermutselingen. Ook is er gebleken dat er zich op 18 september 1944 rond het projectgebied slechts beperkte gevechtshandelingen hebben voorgedaan tussen Amerikaanse en Duitse troepen. Amerikaanse eenheden zijn deze dag onder andere beschoten door Duitse artillerie. De exacte invloed van deze gevechtshandelingen kon niet met zekerheid worden vastgesteld.

[redacted] en [redacted] worden op 18 september 1944 door eenheden van de *2nd Armored Division* ('Hell on Wheels') bevrijd.[1] CCA (*Combat Command A*), bestaande uit eenheden van de *2nd Armored Division*, weet op 18 september rond 12:00 vanuit Schimmert de Geleenbeek te bereiken, terwijl er op de

[1] http://zuidlimburgbevrijd.nl.

linkerflank langs de spoorweg en de rijksweg, tussen Geleen en Sittard, gevechten worden gevoerd door CCB. CCA weet in korte tijd het verspreide Duitse verzet op te rollen. De bruggen over de Geleenbeek zijn gesprongen en vermijnd. Er worden door de *Engineers* van CCA twee voetbruggen aangelegd, waarna *Task Force 2* (*2e Bataillon, 67th Armored Regiment*) [redacted] en omliggende dorpjes zonder veel tegenstand bevrijd. De voorste elementen van CCA krijgen gedurende de gevechten van 18 september te maken met middelzware artilleriebeschietingen, maar weten om 16:00 in de middag reeds de Duitse grens te bereiken.[2] [redacted] blijft hierbij redelijk ongeschonden.

Indicaties / contra-indicaties

- Er is in de omgeving van [redacted] geen enkele ruiming uitgevoerd door de EODD;
- Het bombardement van 5 oktober 1942 heeft binnen het projectgebied geen zichtbare schade aangericht, enkel buiten het projectgebied;
- Er vinden zowel tijdens de Duitse inval en tijdens de bevrijding enkel lichte grondgevechten plaats in de omgeving van het projectgebied;
- Er zijn geen aanwijzingen dat significante gevechtshandelingen direct binnen de contouren van het projectgebied hebben plaatsgevonden;
- Bovenstaande conclusies geven in relatie tot de beschikbare historische informatie geen directe aanleiding tot het verdacht verklaren van het projectgebied.

Conclusie

Met de tot nu toe beschikbare informatie wordt het projectgebied onverdacht verklaard.

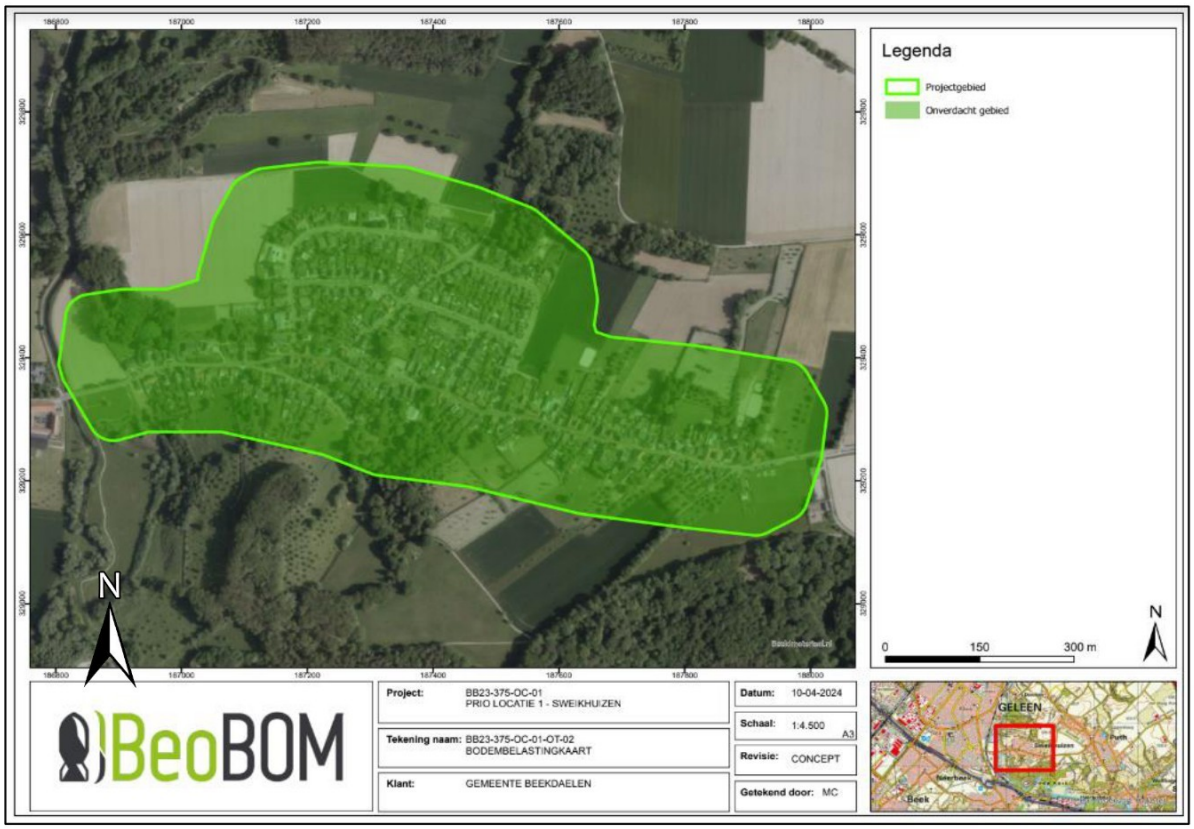

Figuur 2: *Weergave van de bodembelastingkaart (Bron: BeoBOM)*

[2] Heltzel, *Bevrijding Oostelijke Mijnstreek*.

Conclusie en advies

Ter plaatse van het projectgebied is geen sprake van verdachte gebieden. Derhalve adviseert BeoBOM het volgende:

- Regulier uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden zonder bijkomstigheid van het CS-OOO.

Er dient te worden opgemerkt dat dit document een concept-oplevering betreft, vooruitlopend op de definitieve en officiële oplevering van het gemeente brede historische vooronderzoek conform de CS-VROO. Mochten er vragen of opmerkingen zijn ontstaan naar aanleiding van bovenstaande, dan vernemen wij dit graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted], BeoBOM

OOO-adviseur & Deskundige-OOO

Bijlage: Bodembelastingkaart

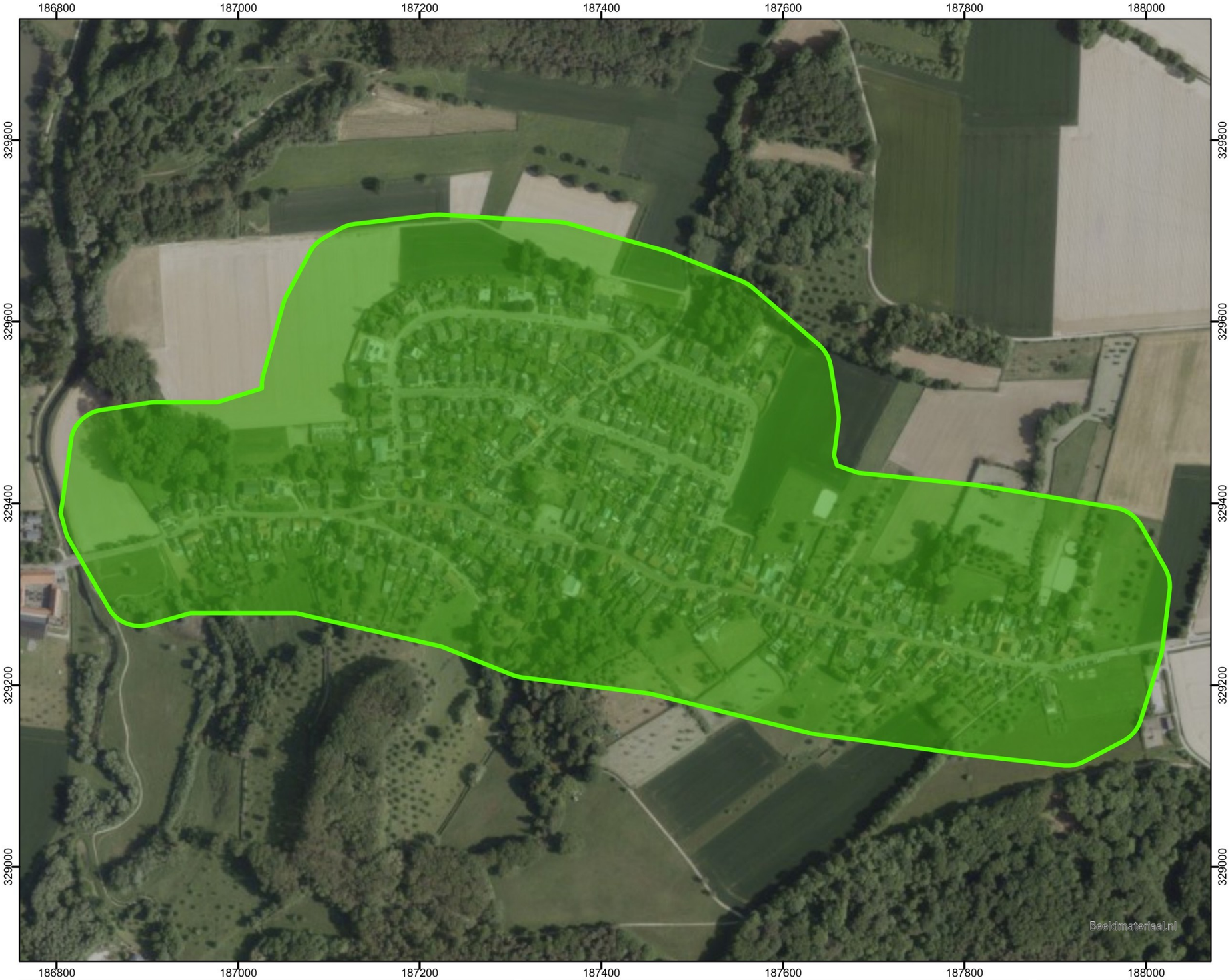

Legenda

- Projectgebied
- Onverdacht gebied

N

0 150 300 m

BeoBOM

Project:	BB23-375-OC-01 PRIO LOCATIE 1 - SWEIKHUIZEN
Tekening naam:	BB23-375-OC-01-OT-02 BODEMBELASTINGKAART
Klant:	GEMEENTE BEEKDAELEN

Datum:	10-04-2024
Schaal:	1:4.500 A3
Revisie:	CONCEPT
Getekend door:	MC